УДК 339.562 (477)

В. Г. Васильєва, кандидат економічних наук,
доцент кафедри обліку і аудиту Академії митної служби України
Н. М. Татаренко, старший викладач кафедри обліку і аудиту Академії митної служби України

СУЧАСНИЙ СТАН ТА НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ АУДИТУ МИТНОЇ ВАРТОСТІ ТОВАРІВ

У статті розглянуто інститут митної вартості як бази для нарахування митних платежів, проблеми визначення митної вартості та боротьби з її заниженням, питання сучасного стану й напрямки розвитку аудиту митної вартості товарів і контролю за правильністю її визначення. Досліджено етапи митного аудиту для скорочення тривалості перевірок нарахування митної вартості товарів. Приділено багато уваги досвіду іноземних фахівців з митного аудиту.

В статье рассмотрен институт таможенной стоимости в качестве базы для начисления таможенных платежей, проблемы определения таможенной стоимости и борьбы с её занижением, вопросы современного состояния и направления развития аудита таможенной стоимости товаров и контроля за правильностью её определения. Исследованы этапы таможенного аудита с целью сокращения длительности проверок начисления таможенной стоимости товаров. Уделено много внимания опыту иностранных специалистов по таможенному аудиту.

Institute customs value as the basis for calculating customs duties, is considered in the article. Problems of customs valuation and fight with its decreasing, question customs audit customs value and availability of public methodics and the rules for determining the customs value are considered in the article. A question of the current state and a direction of the development audit of customs value of the goods and verify accuracy of determining the customs value are examined in the article. Stages of customs audit are investigated on purpose to reduce time of inspections for accrual customs value. Considerable attention is paid to the experience of foreign experts on the customs audit.

Ключові слова. Митна вартість, фактурна вартість, митний аудит, Incoterms-2010, механізми контролю визначення митної вартості товарів, митний постаудиту, інформаційні технології, система УЕО.

Вступ. Вступ України до Світової організації торгівлі, її приєднання до Генеральної угоди з тарифів і торгівлі, та, як наслідок, активні інтеграційні процеси посилюють значення заходів митно-тарифного регулювання національної політики. Важливим питанням є визначення інституту митної вартості як бази для нарахування митних платежів.

В умовах сьогодення однією з найактуальніших проблем залишається ухилення суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності від сплати податків під час декларування товарів шляхом заниження їх митної вартості. Проблеми визначення митної вартості та боротьби з її заниженням виникають у багатьох держав. На думку деяких науковців, від правильності визначення митної вартості суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності товарів залежить підвищення її регулятивного впливу, якість реалізації фіскальної функції митними органами, стимулювання та збільшення товаропотоків, додатковий захист національних товаровиробників.

© В. Г. Васильєва, Н. М. Татаренко, 2012

Питання здійснення митного аудиту митної вартості товару висвітлювали у своїх працях О. Макєєва, С. Орлов, О. Книшек, І. Івченко, Г. Гольдштейн, А. Гуц, Л. М. Письмаченко [1], О. М. Вакульчик [2] та інші вітчизняні й зарубіжні автори. Проте в науковій літературі мало уваги приділяється розвиткові митного аудиту митної вартості товару.

Постановка завдання. Мета цієї статті – дослідити сучасний стан та напрямки розвитку митного аудиту митної вартості товарів.

Результати дослідження. Однією з найбільш важливих категорій не тільки в системі митного оподаткування, але й у системі митного контролю та митного оформлення є поняття митної вартості. Це пов'язано, насамперед, з ключовою роллю, яку відіграє митна вартість у системі митно-тарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Функціональне призначення митної вартості товарів – це підґрунтя, на якому розраховуються більшість платежів, що проводяться на митниці: митний тариф, митні збори, акцизний податок та податок на додану вартість.

Використовуючи різні методики визначення митної вартості, можна посилювати фіскальну спрямованість митних платежів. Наприклад, комбіновані ставки мита можуть стимулювати товаропотік у певному напрямі або, навпаки, перешкоджати імпортові чи експортові товару у випадках формування митної вартості на адміністративно-фіксованій системі цін.

Митна вартість – основа для ведення митної статистики, а також для розрахунків у разі застосування штрафів, інших санкцій та стягнень, установлених законодавством України.

Доцільно зауважити, що, крім митної вартості, в системі митного оподаткування використовується поняття фактурної вартості. Фактурна вартість – це сума, яка фактично виплачена або підлягає виплаті за товар, або має компенсуватися зустрічними поставками і фіксується в рахунку-фактурі, що подається до оплати. Величина фактурної вартості та склад витрат, що її формують, визначаються умовами зовнішньоекономічного контракту.

Різниця між митною та фактурною вартістю полягає, передусім, у різній функціональній значущості. Якщо митна вартість є основною для системи митного оподаткування, то фактурна вартість слугує основою системи валютного контролю, а також базою для розрахунку митної вартості. Тому митна вартість розраховується в національних грошових одиницях, а фактурна – у вільноконвертованій валюті, яка зазначається в рахунку-фактурі.

Ефективний механізм визначення і контролю митної вартості сприяє побудові ринкової економіки шляхом створення рівних конкурентних умов для суб'єктів господарської діяль-ності, оскільки всі учасники зовнішньоекономічної діяльності мусять дотримуватись правил розрахунку встановленого законом мита і податків при ввезенні чи вивезенні товарів.

Що таке митна вартість і чим вона відрізняється від контрактної вартості товару? На жаль, це досить просте, на перший погляд, питання, доволі часто призводить до непорозумінь між імпортерами та митними органами. Відповідно до ст. 50 МКУ відомості про митну вартість товарів використовуються для:

1) нарахування митних платежів;

2) застосування інших заходів державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності України;

3) ведення митної статистики;

4) розрахунку податкового зобов'язання, визначеного за результатами документальної перевірки.

Порядок визначення митної вартості товарів регулюється Митним кодексом України (МКУ) № 4495-VI від 13 березня 2012 р. [3], Законом України № 2371-III від 05.04.2001 р. "Про Митний тариф України" зі змінами і доповненнями від 01.01.2012 р. та Порядком декларування митної вартості товарів, які переміщуються через митний кордон України, та подання відомостей для її підтвердження, затвердженим Постановою КМУ № 1766 від 20.12.2006 р. [4] зі змінами та доповненнями від 01.01.2012 р.

До митної вартості включають ціну товару, зазначену в рахунку-фактурі (рахунку-проформі), й фактичні витрати, якщо їх не включено до рахунка-фактури (рахунка-проформи) – залежно від умов поставки цих товарів згідно з Правилами Інкотермс-2010.

Інкотермс, офіційні правила Міжнародної торгової палати для тлумачення торговельних термінів, полегшують ведення міжнародної торгівлі. Посилання на Інкотермс-2010 у договорі купівлі-продажу чітко визначає обов'язки сторін та зменшує ризик юридичних ускладнень.

З моменту створення Інкотермс Міжнародною торговою палатою (МТП) в 1936 р. ці беззаперечні всесвітні стандарти договірної діяльності регулярно коригуються, щоб не відставати від розвитку міжнародної торгівлі, Інкотермс-2010 враховують поширення зон, вільних від митних зборів, зростання використання електронного зв'язку в ділових угодах і зміни в практиці перевезень, що відбуваються останнім часом.

У вересні 2010 р. Міжнародна торгова палата (International Chamber of Commerce – ICC) оголосила про випуск нової редакції правил щодо використання національних і міжнародних торгових умов Incoterms-2010. Ці правила, що застосовуються компаніями в численних операціях по всьому світу, набули чинності 1 січня 2011 р. Загальна кількість термінів порівняно з чинним Incoterms-2010 скорочена з 13 до 11. Також у Правилах з'явилися 2 нові умови: DAT (постачання на терміналі) і DAP (постачання в пункті).

Існує 6 методів визначення митної вартості, які використовуються послідовно від 1 до 6. Так, відповідно до ст. 57 МКУ, визначення митної вартості товарів, які ввозяться в Україну згідно з митним режимом імпорту, здійснюється за такими методами.

1. Основний – за ціною договору (контракту) щодо товарів, які імпортуються (вартість операції).

2. Другорядні:

а) за ціною договору щодо ідентичних товарів;

б) за ціною договору щодо подібних (аналогічних) товарів;

в) на основі віднімання вартості;

г) на основі додавання вартості (обчислена вартість);

д) резервний.

Основним методом визначення митної вартості товарів, які ввозяться на митну територію України відповідно до митного режиму імпорту, є перший метод – за ціною договору (вартість операції). Кожний наступний метод застосовується лише в разі, якщо митна вартість товарів не може бути визначена шляхом застосування попереднього методу відповідно до норм МКУ.

Не зупиняючись детально на методах визначення митної вартості, зосередимо свою увагу на проблемних питаннях, які виникають при визначенні митної вартості товарів, що імпортуються суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності. Так, з метою контролю за правильністю визначення митної вартості митні органи мають право використовувати інформацію бази даних Єдиної автоматизованої інформаційної системи Державної митної служби України (ведення такої бази даних затверджено наказом Державної митної служби України № 257 від 17 травня 2002 р. "Про затвердження структури, джерел та критеріїв формування бази середньоконтрактних цін" [3], а також бюлетеня "Огляд цін українського та світового товарних ринків", біржової інформації про ціни на товари та/або сировину.

У сучасних умовах відкритості української економіки, її значної залежності від імпорту постає проблема не лише поповнення державного бюджету за рахунок митних платежів, а й захисту національного товаровиробника та забезпечення економічної безпеки держави на основі використання інструментів митної політики. Необхідна умова організації митної справи загалом та митного регулювання зокрема – визначення митної вартості, яка має фіскально-регулівний потенціал та є малодослідженою, а відповідно характеризується проблемними питаннями та потребує нових теоретичних, практичних і методологічних підходів
щодо її оцінки та контролю.

Одне з головних питань митно-тарифного регулювання – врахування можливого ризику, пов'язаного із заниженням митної вартості товарів, а отже, недоотриманням відповідних надходжень до бюджету, що спричиняє певні негативні економічні наслідки. Для запобігання виникненню зазначених ризиків, а також забезпечення функціонування системи управління ризиками при митному контролі й митному оформленні товарів, що імпортуються на митну територію нашої країни, Державна митна служба України розробила низку заходів, серед яких можна виділити порядок використання індикаторів ризику при митному оформленні товарів, що імпортуються на митну територію України, та методику моніторингу визначення митної вартості в розрізі митниць.

Порядок і методика проведення перевірок митної вартості імпортованих товарів містить два напрямки: митний постаудит та аудит. Митний постаудит проводиться після завершення митного оформлення з метою перевірки діяльності осіб, які беруть участь у зовнішньоекономічній діяльності (ЗЕД). А митний аудит починається з розробки аудиторських щорічних програм на підставі профілю ризиків. Аудит може проводитися на постійній, циклічній та вибірковій основі. За конвенцією митний аудит має проводитися в п'ять етапів.

Перший етап включає збирання даних про організацію та її структури, про товари, форми їх сплати, вартість товарів, витрати, пов'язані із товарами, докладнішої інформації про вартість продукції, проведені угоди та системи бухгалтерського обліку, запит необхідної документації (інвойси, рахунки, контракти, угоди та ін.).

Другий етап передбачає зустріч перевіряльників з тими, хто перевіряється.

Третій етап – це безпосереднє проведення аудиторської перевірки.

Четвертий етап – заключний: подаються результати аудиту і приймаються пояснення за висновками для подальшого офіційного звіту.

Останній, п'ятий етап передбачає складання митним органом офіційного звіту відповідно до законодавства країни та подання його тому, хто перевіряється. Також на цьому етапі митний орган може провести наступний аудит з метою перевірки усунення виявлених зауважень.

На нашу думку, слід запровадити в практику митного контролю проведення перевірок не тільки в момент перетину митного кордону, але й протягом певного часу після митного оформлення вантажу. Суть такої системи, яка діє у Франції, полягає в тому, що митні органи перевіряють суб'єктів зовнішньої торгівлі за двома напрямками: формальний контроль та фундаментальний контроль. У момент перетину митного кордону представники митних органів Франції фундаментально перевіряють близько 5 % імпорту та 1 % експорту вантажів. Інші 95 % підлягають контролеві протягом 1–3 років після оформлення митних документів. Підкреслюємо переваги такої організації митного контролю: по-перше, прискорюється митне оформлення вантажів під час перетину митного кордону; по-друге, збільшується ймовірність виявлення порушень митних правил або контрабанди під час подальшого контролю. Найкращі принципи і стандарти ЄС у галузі митної справи зосереджено в Митних прототипах – комплексі заходів практичного характеру, розроблених європейськими митними експертами. Це своєрідні стандарти, у порівнянні з якими можна оцінювати недоліки функціонування митних адміністрацій і вносити відповідні зміни до стратегії їх діяльності. Одним із 22 напрямів Митних прототипів є митний постаудит, який передбачає сприяння розвиткові міжнародної торгівлі шляхом установлення балансу між спрощенням торговельних процедур, з одного боку, та забезпеченням ефективного митного контролю та безпеки – з іншого.

Порядок відбору об'єктів перевірок із застосуванням системи аналізу ризиків та методика перевірок посадовими особами митного органу митної вартості імпортованих товарів відбувається на підставі Наказу ДМСУ № 1467 від 13.12.2010 р. "Про затвердження Порядку застосування автоматизованої системи аналізу та управління ризиками під час митного контролю та митного оформлення товарів із застосуванням вантажної митної декларації" [6]. У цьому наказі зазначено особливості дій посадових осіб підрозділів митного оформлення (ПМО) регіональних митниць, митниць, які здійснюють митний контроль та митне оформлення товарів із застосуванням вантажної митної декларації (посадові особи ПМО), та інших посадових осіб регіональних митниць, митниць під час застосування автоматизованої системи аналізу та

управління ризиками (АСАУР), що імплементована до програмно-інформаційного комплексу "Інспектор-2006" (ПІК).

Митний контроль – сукупність заходів, які здійснюють митні органи в межах своїх повноважень з метою забезпечення додержання норм цього Митного кодексу, законів та інших нормативно-правових актів з питань державної митної справи, міжнародних договорів України, укладених в установленому законом порядку (ст. 4 МКУ).

Підстави для контролю за визначенням митної вартості після митного контролю та митного оформлення такі:

– випуск товарів у вільний обіг;

– обгрунтовані сумніви стосовно достовірності відомостей, які містяться в документах (за письмовим розпорядженням керівництва митниці);

– інформація від митних органів іноземних держав про непідтвердження автентичності документів, поданих митному органові України стосовно товарів, митне оформлення яких завершене, та недостовірність відомостей, що в них містяться, а також запитів про надання інформації щодо зовнішньоекономічних операцій, які проводилися за участю суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності – резидентів України;

– правоохоронних органів, органів державної податкової служби, інших контрольних органів та фінансових установ відомостей, що стосуються зазначених зовнішньоекономічних операцій чи обставин продажу імпортних товарів;

– наявність ризику за результатами аналізу електронної копії МД;

– виявлення фактів митного оформлення товарів, рівень митної вартості яких нижчий за рівень вартості прямих витрат, пов'язаних з їх виробництвом, у тому числі сировини, матеріалів, які входять до складу товарів;

– обставини, що мали вплив на митну вартість товарів та не були відомі чи документально підтверджені на момент їх митного оформлення; інші передбачені законодавством підстави.

Відповідно до ст. 336 МКУ митний контроль проводять безпосередньо посадові особи митних органів. Перевірка документів та відомостей, які відповідно до ст. 335 МКУ подаються митним органам під час переміщення товарів, транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України, здійснюється візуально, із застосуванням інформаційних технологій (шляхом проведення формато-логічного контролю, контролю зіставлення, контролю із застосуванням системи управління ризиками) та в інші способи, передбачені МКУ.

Формато-логічний контроль – це автоматизована перевірка правильності заповнення даних митних декларацій та повернення результатів перевірки; перевірка митних декларацій та інших документів на достовірність і законність; здійснення статистичного, валютного контролю, контролю нарахованих митних платежів, контролю правильності застосування заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

Контроль зіставлення – це автоматизоване порівняння даних, які містяться в митних деклараціях або інших документах, поданих для митного контролю або митного оформлення, з даними, які містяться в електронних копіях митних декларацій та інших документах, що надходять з митних та правоохоронних органів суміжних держав; в уніфікованих електронних дозвільних документах, що надходять з інших державних органів, інших електронних документах, пов'язаних з перевіркою достовірності даних.

Контроль із застосуванням системи управління ризиками – це оцінка ризику шляхом аналізу (в тому числі з використанням інформаційних технологій) поданих документів у конкретному випадку переміщення товарів, транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України з метою обрання форм та обсягу митного контролю, достатніх для забезпечення додержання вимог законодавства України з питань державної митної справи.

Аудит здійснюється для зміцнення митного нагляду і контролю, нормалізації імпорту й експорту підприємств, підтримки прав і законних інтересів третіх осіб, захисту державних доходів і сприяння зовнішній торгівлі. Аудит проводиться після виконання митних процедур. Для ефективного проведення перевірки учасників ЗЕД митні адміністрації розробляють категорії об'єктів аудиту, наприклад аудит експортера (імпортера), митної вартості, діяльності митного брокера або аудит комп'ютерних систем учасника торгівлі тощо. Заходи контролю можуть відрізнятись від звичайного аудиту, який здійснюється після митного оформлення до проведення учасником торгівлі самоконтролю. Підготовка аудиту включає такі кроки: розробка аудиторських програм, вибір осіб для аудиту, планування річного аудиту, сам процес аудиту. При

використанні даного виду контролю особливий акцент робиться на професійній перевірці бухгалтерського обліку та журналів особи, що перевіряється.

Порядок дій посадових осіб митних органів під час постмитного контролю за визначенням митної вартості товарів показано на рис. 1.

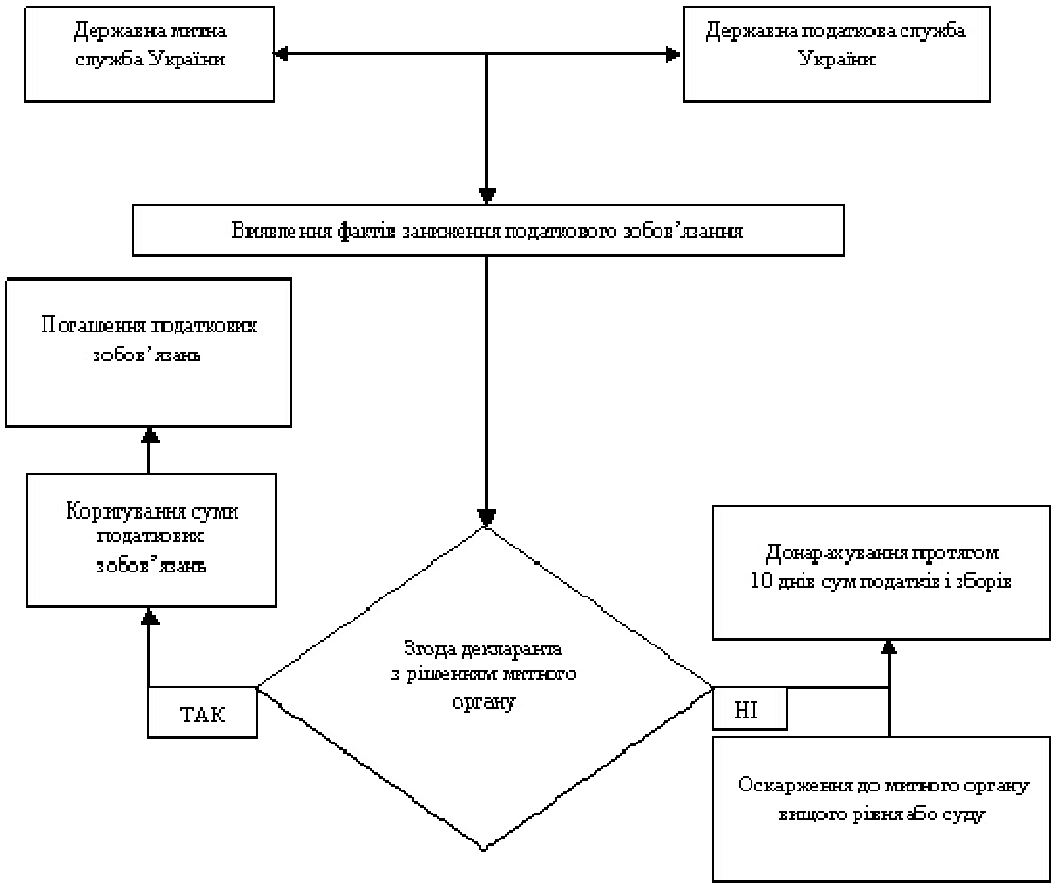

Рис. 1. Порядок дій посадових осіб митних органів
під час постмитного контролю за визначенням митної вартості товарів

Аудит здійснюється за такими етапами.

1. На першому етапі оцінюються сильні та слабкі сторони комерційної діяльності особи, яка підлягає перевірці. При цьому залежно від місця розташування особи приймається рішення про місце проведення аудиту.

2. На другому етапі відбувається перша зустріч з імпортером. Перед початком планової перевірки представники митної адміністрації мають зустрітися з представниками особи, що перевіряється, зажадати детальну інформацію за видами діяльності, які будуть перевірятись, та необхідну документацію, зокрема комерційні інвойси, замовлення на придбання, рахунки, контракти (договори), ділову кореспонденцію та ін.

3. Третій етап передбачає зустріч з аудиторами. Під час першої зустрічі бажана присутність офіційних осіб, що перевіряються (бухгалтер, юристи), а також аудитор (аудитори). Аудитор (аудитори) повідомляють про мету і завдання аудиту.

4. Даний етап передбачає створення аудиторської анкети. Митні органи можуть звертатися до представників підприємства з проханням заповнити анкету для отримання інформації про організаційну структуру, договори, вартість імпортованих товарів, про іноземних контрагентів.

У разі коли перевіряється договір з пов'язаними підприємствами, надається анкета з метою отримання відомостей про їх взаємовідносини.

5. На п'ятому етапі проводиться внутрішній корпоративний контроль. Митні адміністрації повинні стимулювати підприємство, яке перевіряється, з метою самооцінки та аналізу його господарської діяльності, до початку аудиту.

6. Координація та проведення аудиту. У разі виявлення порушень аудиторська група має зафіксувати і, якщо це передбачено національним законодавством, повідомити податкові органи.

7. Проведення заключної конференції. Складання підсумкового звіту. Митна адміністрація повинна підготувати підсумковий звіт про результати аудиту і дати екземпляр звіту особі, яка перевіряється.

8. На заключному етапі аудиту митні адміністрації можуть зробити візит на підприємство для забезпечення контролю за виконанням висновків та пропозицій раніше проведеного аудиту.

Збільшення обсягів міжнародної торгівлі, а також сучасний міжнародний досвід методів митного контролю виявили недоліки вітчизняної системи контролю, яка базувалася на перевірці декларації та документів, що до неї долучаються після прибуття товарів на митну територію. Для митних органів дуже важливо отримати інформацію до прибуття товарів на адресу отримувача, тому потрібне тісне співробітництво з митними органами іноземних держав. Митні адміністрації прагнуть до укладання угод про сприяння та обмін інформацією про переміщення товарів. Відомості, отримані від інших митних органів, можуть ефективно використовуватися для забезпечення функціонування системи керування ризиками. Одночасно угоди про сприяння можуть бути корисними у випадках, коли певний вид митного контролю здійснюється від імені митної адміністрації іншої держави, яка звертається по допомогу. Прикладом такої взаємодії є перевірка сертифікатів про походження або транзитних документів.

Важливу роль у забезпеченні якісно нового рівня проведення контрольних операцій стосовно товарів, які імпортуються, відіграє запровадження практики попереднього інформування експортером митного органу про такий намір не шляхом подання документів для контролю за переміщенням товарів, а поданням імпортної декларації з правом її подальшого уточнення з обов'язковим наданням митним органам гарантій щодо сплати податків. Така система дозволить митним органам до моменту ввезення товарів на підставі укладених угод надсилати запити до митних адміністрацій іноземних держав щодо наявності та автентичності документів, які підтверджують країну походження товарів, вартісні показники, якісні характеристики, що впливають на правильність класифікації товару.

Таким чином, система митного контролю правильного нарахування митних платежів на базі митної вартості має передбачати дві стадії:

1) контроль під час митного оформлення товарів;

2) наступна перевірка достовірності заявлених митним органам відомостей або додаткова документальна перевірка, або перевірка фінансово-господарської діяльності підприємств, організацій, що ведуть зовнішньоекономічну діяльність.

Зважаючи на позитивний досвід застосування норм Кіотської конвенції та її провідну роль у регламентації митних правовідносин, її положення зайняли належне місце в новому митному законодавстві, оскільки міжнародні стандарти переважають над нормами національного законодавства і мають бути інтегровані у внутрішньодержавні правові системи.

В Україні, з метою спрощення і прискорення руху товарів через митницю, впроваджуються дві концепції задля полегшення роботи підприємств і максимальної прозорості. Дані концепції були розроблені за кордоном та перевірені в роботі митними органами ЄС. Саме їх позитивний досвід і поступове впровадження дає можливість митному аудиту в Україні вийти на новий рівень. Так, перша концепція передбачає можливість учасників зовнішньої торгівлі стати уповноваженим оператором економічної діяльності – УЕО. Друга концепція спрямована на створення так званого "єдиного вікна". "Єдине вікно" спрощує процедуру збирання інформації для держави, а для підприємств полегшує роботу з оформлення документації. Система УЕО добре працює на прикладі співпраці декількох країн.

Вищевикладене – це додаткове підтвердження необхідності теоретичної розробки проблемних питань, сутності та механізму митного аудиту, для цього треба надати митній службі статус аудиторської організації, визначити коло завдань та повноважень щодо проведення митного аудиту.

Висновки. На підставі цього дослідження можна зробити висновки про те, що чинне митне законодавство повністю відповідає Кіотській конвенції, проте існує низка питань, вирішення яких дозволить максимально спростити процедуру митного контролю, створити сприятливі умови для учасників зовнішньої торгівлі та підвищити ефективність діяльності митних органів щодо своєчасного виявлення та припинення митних правопорушень.

Література

1. Пісьмаченко Л. М. Напрями вдосконалення системи контролю і аудиту в митній службі та її роль в забезпеченні економічної безпеки України / Л. М. Пісьмаченко // Вісник АМСУ. – 2004. – № 2. – С. 62–64.

2. Вакульчик О. М. Особливості організації та проведення зовнішнього контролю розрахунків за митними платежами підприємств – суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності / О. М. Вакульчик, О. О. Кнішек, К. В. Йова // Механізм регулювання економіки. – 2010. – № 3. – Т. 1. – С. 107–121.

3. Митний Кодекс України від 13 березня 2012 року № 4495-VI. – К. : Алерта, 2012. – 288 с.

4. Про затвердження Порядку декларування митної вартості товарів, які переміщуються через митний кордон України, та подання відомостей для її підтвердження : Постанова КМУ № 1766 від 20.12.2006 р. зі змінами та доповненнями від 01.01.2012 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http.zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi

5. Про затвердження структури, джерел та критеріїв формування бази середньоконтрольних цін : наказ ДМСУ № 257 від 17.02.2002 р.

6. Про затвердження Порядку застосування автоматизованої системи аналізу та управління ризиками під час митного контролю та митного оформлення товарів із застосуванням вантажної митної декларації : наказ ДМСУ № 1467 від 13.12.2010 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http.zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi